
AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI

1. Az ülést az Európai Parlament elnöke, Josep Borell expozéja előzte meg, amelyet véleménycsere követett. Az Európai Bizottság elnöke megragadta az alkalmat, hogy bemutassa intézményének a 2005–2009 közötti időszakra vonatkozó stratégiai céljait. Az állam-, illetve kormányfők tudomásul vették ezeket, és örömeiket fejezték ki, hogy a Tanács, az Európai Parlament és a Bizottság ilyen nagymértékű egyetértést mutat az Unió prioritásait illetően, különösen az elkövetkező évek jogalkotási tevékenységével kapcsolatban.
2. Az Európai Tanács a következő kérdéseket vitatta meg:
 - I. Stabilitási és Növekedési Paktum
 - II. A lisszaboni stratégia félidős értékelése
 - III. Fenntartható fejlődés
 - IV. Éghajlatváltozás
 - V. ITER
 - VI. A 2005. szeptemberi ENSZ-csúcstalálkozó előkészítése
 - VII. Libanon

o
o o

I. STABILITÁSI ÉS NÖVEKEDÉSI PAKTUM

3. Az Európai Tanács támogatja a 2005. március 20-i ECOFIN-Tanács által készített, „A Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtásának javítása” címet viselő jelentést (lásd a II. mellékletet), és jóváhagyja az abban foglalt megállapításokat és javaslatokat. A jelentés naprakésszé teszi és kiegészíti a Stabilitási és Növekedési Paktumot, amely az Európai Tanács amszterdami ülésének állásfoglalását, valamint az 1466/97 és az 1467/97 tanácsi rendeletet foglalja magában. A Bizottság felkérést kap a tanácsi rendeletek módosítására vonatkozó javaslatok mielőbbi előterjesztésére.

II. A LISSZABONI STRATÉGIA MEGÚJÍTÁSA: PARTNERSÉG A NÖVEKEDÉSÉRT ÉS A FOGLALKOZTATÁSÉRT

A. JELEN STRATÉGIÁJA

4. Öt évvel a lisszaboni stratégia beindítását követően a mérleg vegyes képet mutat. A tagadhatatlan előrelépések mellett hiányosságok és egyértelmű késedelmek is mutatkoznak. Márpedig — tekintve az előttünk álló kihívásokat — a késedelmes vagy nem teljes reformokért fizetendő ár magas, ahogy ezt az Európa, illetve gazdasági partnerei növekedési potenciálja közötti szakadék is bizonyítja. Ezért sürgősen cselekedni kell.
5. Ennek érdekében haladéktalanul új lendületet kell adni a lisszaboni stratégiának, és a prioritásokat a növekedésre és a foglalkoztatásra kell összpontosítani. Európának meg kell újítania versenyképessége alapjait, javítania kell növekedési potenciálját és termelékenységét, valamint meg kell erősítenie a szociális kohéziót, különös hangsúlyt fektetve a tudásra, az innovációra és a humántőke kiaknázására.
6. E célok eléréséhez az Uniónak a stratégia három (gazdasági, szociális és környezetvédelmi) területén még nagyobb mértékben mozgósítania kell valamennyi megfelelő nemzeti és közösségi eszközt — beleértve a kohéziós politikát —, hogy jobban kihasználhassa e területek szinergiáit a fenntartható fejlődés általános keretein belül. A kormányok mellett a többi érdekelt szereplőnek — a parlamenteknek, a regionális és helyi szervezeteknek, a szociális partnereknek és a civil társadalomnak is — meg kell ismernie a stratégiát, és aktív részt kell vállalnia céljai megvalósításában.
7. Ezzel párhuzamosan a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi tervnek megfelelő pénzügyi forrásokat kell biztosítani az Unió számára ahhoz, hogy sikerrel megvalósíthassa általában véve az uniós politikákat, és ezek között azokat a politikákat, amelyek elősegítik a lisszaboni stratégia prioritásainak megvalósulását. A stabil makrogazdasági feltételek rendkívül fontosak a növekedés és a foglalkoztatás érdekében tett erőfeszítések támogatásához. A Stabilitási és Növekedési Paktummal kapcsolatos módosítások hozzájárulnak ehhez, ugyanakkor lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy a legteljesebb mértékben részt vegyenek a hosszú távú növekedés fellendítésében.
8. Az Európai Tanács üdvözli a félidős értékelés során bemutatott, „Közös munkával a növekedésért és a munkahelyekért — A lisszaboni stratégia új kezdete” című bizottsági közleményt. Örömmel látja az Európai Parlament, a Régiók Bizottsága, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a szociális partnerek e téren való jelentős hozzájárulásait. E javaslatok fényében az Európai Tanács felkéri a Bizottságot, a Tanácsot és a tagállamokat, hogy adjanak új lendületet a lisszaboni stratégiának a növekedésre és a foglalkoztatásra összpontosított, a következőkben tárgyalt elemek alapján.

9. Az Európai Tanács örömmel fogadja a szociális partnereknek a március 22-i háromoldalú csúcstalálkozón kifejezésre juttatott kötelezettségvállalását. Az Európai Tanács felkéri a szociális partnereket, hogy nyújtsanak be a növekedésre és foglalkoztatásra vonatkozó közös munkaprogramot saját hatáskörük keretein belül.

Arra ösztönzi másfelől az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot, hogy a tagállamok gazdasági és szociális bizottságaival és egyéb partnerszervezetekkel együtt hozzon létre egy, a civil társadalom kezdeményezéseit összefogó interaktív hálózatot, amelynek célja, hogy elősegítse a stratégia végrehajtását.

B. STRATÉGIA MEGÚJÍTÁSÁNAK FŐ IRÁNYVONALAI

Tudás és innováció — a fenntartható növekedés mozgatórugói

10. Az európai tudásalapú térségnek a vállalkozások számára lehetővé kell tennie, hogy új versenyképességi tényezőket alakítsanak ki, a fogyasztók számára, hogy új termékekből és szolgáltatásokból választhassanak, a munkavállalók számára pedig, hogy új szakismereteket szerezhessenek. Ezt tartva szem előtt fontos a kutatás, az oktatás és az innováció valamennyi formájának fejlesztése, amennyiben ezek hozzájárulnak az ismeretek hozzáadott értékévé való átalakításához, és további, jobb minőségű munkahelyek teremtéséhez. Ezen túlmenően az elkövetkező években ösztönözni kell a tudásalapú társadalom köz- és magánszférájának érdekelt szereplői közötti valós párbeszédet.
11. A K+F területén továbbra is fennáll a 3%-os ráfordítás általános célkitűzése, a magánberuházások és az állami beruházások közötti megfelelő arányú felosztással. Nemzeti szinten kell meghatározni az egyedi köztes szinteket. Ez a cél többek között a magánberuházások számára biztosított adóengedmények, az állami beruházások megfelelőbb kiegyenlítő hatása, illetve a kutatóintézetek és egyetemek igazgatásának modernizálása révén érhető el.
12. A 7. kutatási és fejlesztési keretprogram új lendületet ad a valamennyi tagállam érdekét szolgáló európai kutatási térségnek, mivel megerősíti az európai együttműködést, ösztönzi a versenyképesség kulcsfontosságú területeibe történő magánberuházásokat, és segít pótolni a technológiai hiányosságokat. Ennek a programnak ösztönzőleg kell hatnia a kutatásra szánt nemzeti költségvetésekre. Meg kell erősíteni Európa vonzerejét a kutatók számára azáltal, hogy jelentősen javulnak mobilitásuknak, illetve szakmájuk gyakorlásának feltételei. E téren fontos lenne egy Kutatási Európai Tanács létrehozása, amelynek célja az élvonalbeli kutatások és az alapkutatások támogatása. Az európai úrprogrammal kapcsolatos munkák lehetővé teszik az innovációs lehetőségek és az e szektorban rejlő jelentős potenciál kiaknázását.

AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI

13. A tagállamoknak saját jellegzetességeik alapján kell kialakítaniuk innovációs politikájukat, amely többek között az alábbiakat tűzi ki célként: az innovatív KKV-k támogatási mechanizmusainak létrehozása, beleértve a csúcstechnológiát alkalmazó, induló vállalkozásokat, a vállalkozások és az egyetemek közös kutatásainak ösztönzése, a kockázati tőkéhez való hozzáférés javítása, a közbeszerzéseknek az innovatív termékek és szolgáltatások felé orientálása, innovációs partnerségek és központok létrehozása regionális és helyi szinten.
14. Az új versenyképességi és innovációs közösségi programnak az Európai Unió egészében nagy lendületet kell adnia az innovációnak azáltal, hogy új mechanizmust hoz létre a magas növekedési potenciállal rendelkező innovatív KKV-k finanszírozására, racionalizálja és megerősíti a vállalkozásokban az innovációval kapcsolatos technikai támogatási hálózatot, és támogatja a regionális innovációs központok és innovációs európai hálózatok fejlesztését.
15. Az Európai Tanács tudomásul veszi a Bizottságnak az Európai Technológiai Intézet létrehozásával kapcsolatos javaslata benyújtására irányuló szándékát.
16. Európának területe egészén szilárd ipari háttérre van szüksége. Aktív iparpolitikát kell folytatni az ipari alap versenyelőnyeinek megerősítése révén, ügyelve a nemzeti, a transznacionális és az európai szintű intézkedések egymást kiegészítő jellegére. Ezt a célt többek között a köz- és a magánszféra partnerségein alapuló technológiai kezdeményezéseken, illetve a hosszú távú kutatóprogramok meghatározását célzó technológiai platformok szervezésén keresztül lehet elérni. A Bizottság júniusig jelentést készít e kérdés előkészítéséről.
17. Az Európai Beruházási Banknak ki kell terjesztenie strukturált finanszírozási mechanizmusát a K+F projektekre is, és a Bizottsággal együtt meg kell vizsgálnia, milyen új módok állnak rendelkezésre ahhoz, hogy a közösségi alapokat az EBB-kölcsönök ösztönzőjeként lehessen felhasználni.
18. Rendkívül fontos egy olyan, mindenkit magában foglaló információs társadalom kiépítése, amely az információs és kommunikációs technológiáknak a közszolgáltatásokban, a kis- és középvállalkozásokban és a háztartásokban való széles körű felhasználásán alapul. Ezért az i2010 kezdeményezés az információs és kommunikációs technológiák (IKT) területén végzett kutatásokra és innovációra, a multimédia-ipar fejlesztésére, a hálózatok és az információk biztonságára, valamint a határok nélküli információs térség létrehozását célzó konvergenciára és interoperabilitásra helyezi a hangsúlyt.
19. Az Európai Tanács emlékeztet arra, hogy a környezetvédelmi politika nagymértékben hozzájárul a növekedéshez és a foglalkoztatáshoz, illetve az életminőséghez, különösen az ökoinnovációk és ökoteknológiák fejlesztésén, valamint a természeti forrásokkal való fenntartható gazdálkodáson keresztül, ami új piacok és új munkahelyek létrejöttéhez vezet. Az Európai Tanács hangsúlyozza az energiák hatékony felhasználásának fontosságát, ami a versenyképesség és a fenntartható fejlődés egyik tényezője, és üdvözli a Bizottság azon

szándékát, hogy az energiahatékonyságra irányuló európai kezdeményezést, valamint zöld könyvet kíván kidolgozni 2005-ben. Nagymértékben ösztönözni kell az ökoinnovációkat és a környezetvédelmi technológiákat különösen az energia- és közlekedési szektorban, különös figyelmet fordítva a KKV-kre, valamint az ökoteknológiák előtérbe helyezésére a közbeszerzésekben. A belső piacra gyakorolt hatásán túlmenően ez az ágazat fontos exportlehetőséget is jelent. Az Európai Tanács felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy sürgősen hajtsák végre az ökoteknológiákra vonatkozó cselekvési tervet, beleértve a konkrét intézkedéseket, amelyek határidejéről egyeztettek a gazdasági szereplőkkel. Az Európai Tanács újra hangsúlyozza azt a célt, hogy 2010-ig meg kell állítani a biológiai sokféleség szűkülését, különösen e követelmény más politikákba való integrálása révén, tekintettel arra, hogy egyes gazdasági ágazatok számára fontos a biológiai sokféleség.

Befektetési és munkavégzési szempontból vonzó térség

20. A befektetések ösztönzése, illetve a vállalkozások és a munkavállalók számára vonzó környezet megteremtése céljából az Európai Uniónak ki kell teljesítenie belső piacát, és a vállalkozások számára kedvezőbb szabályozási környezetet kell kialakítania, ugyanakkor a vállalkozásoknak szociális felelősségérzetet kell mutatniuk. Szükség van ezen kívül hatékony infrastruktúrára, amelyek a hiányzó láncszemek problémájával kapcsolatosak, továbbá elérhető árú és jó minőségű, általános érdekű szolgáltatásokra, a fenntartható fogyasztáson és a termelésen alapuló stabil környezetre, valamint magas életminőségre.
21. Az Európai Tanács felkéri a tagállamokat arra, hogy maximális erőfeszítéseket tegyenek a Barcelonában 2002 márciusában vállalt kötelezettségek teljesítésére, beleértve az irányelvek átültetését.
22. A belső piac kiteljesítésével kapcsolatban az Európai Tanács a következő kiemelt területeket határozta meg:

A növekedés és foglalkoztatás előmozdítása és a versenyképesség megerősítése érdekében teljes értékűen működő belső piacra van szükség, az európai társadalmi modell megőrzése mellett. A folyamatban lévő vitára figyelemmel, amely rávilágít arra, hogy az irányelv-tervezet jelenlegi megszövegezése nem felel meg teljes mértékben az elvárásoknak, az Európai Tanács felszólít minden — a célkitűzések összességének megfelelő, széles körű konszenzus kialakítására irányuló — erőfeszítés megtételére a jogalkotási folyamat keretein belül. Az Európai Tanács megállapítja, hogy a hatékony általános érdekű gazdasági szolgáltatások jelentős szerepet játszanak az eredményes és dinamikus gazdaságban.

A REACH-re vonatkozó valamennyi megállapodásnak össze kell hangolnia a környezet- és egészségvédelmi törekvéseket az európai ipar versenyképessége előmozdításának szükségességével, különös figyelmet fordítva a KKV-kra és innovációs kapacitásukra.

AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI

23. Az aktív versenypolitikán felül az Európai Tanács felkéri a tagállamokat arra, hogy továbbra is csökkentsék az állami támogatások általános szintjét, számolva az esetleges piaci zavarokkal. Ennek a törekvésnek együtt kell járnia a támogatásoknak egyes horizontális célkitűzések — mint például a kutatás és az innováció, valamint a humántőke kiaknázása — javára történő átcsoportosításával. A regionális támogatások reformjának továbbá ösztönöznie kell a magas beruházási szintet, és lehetővé kell tennie az egyenlőtlenségek csökkentését a lisszaboni célkitűzéseknek megfelelően.
24. Az Európai Tanács emlékeztet arra, hogy mekkora jelentőséget tulajdonít a szabályozási keret javításának, és ösztönzi a további határozott erőfeszítéseket — úgy, ahogyan azt többek között a hat elnökség kezdeményezése és a Tanács 2005. évi operatív programja meghatározta — egy átfogó értékelés érdekében az Európai Tanács egyik soron következő ülésén. Az Európai Tanács tudomásul veszi a Bizottság által benyújtott közleményt, és hangsúlyozza, hogy ilyen irányú határozott lépésekre van szükség mind európai, mind nemzeti szinten. Az Európai Tanács felkéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy vizsgálják meg az adminisztratív terhek mérésére vonatkozó közös módszertan kialakításának lehetőségét, abból a célból, hogy 2005 végéig megállapodás jöjjön létre. Ez a megállapodás hasznosíthatná a Bizottság kísérleti projektjeinek 2005 folyamán várható eredményeit; az Európai Tanács felkéri a Bizottságot arra, hogy fejlessze tovább hatásvizsgálati rendszerét a közleményének megfelelően, működjön együtt a Tanáccsal az egyszerűsítés terén történő gyorsabb előrehaladás biztosítása érdekében, végül pedig tegyen kezdeményezéseket valamennyi, az e folyamatban közvetlenül érdekelt szereplő részvételének ösztönzése céljából. Az Európai Tanács végül hangsúlyozza, hogy a szabályozási keret javítása terén tett kezdeményezéseknek nem szabad adminisztratív terhekké válniuk.
25. A kis- és középvállalkozások kulcsfontosságú szerepet játszanak a növekedés és a foglalkoztatás terén, valamint részt vesznek az ipari háttér fejlesztésében. A tagállamoknak ezért tovább kell vinniük e téren folytatott politikájukat az adminisztratív terhek mérséklése, az egyablakos ügyintézőhelyek létrehozása, valamint a hitelhez, a mikrohitelhez való jutás, az egyéb finanszírozási módok és a járulékos szolgáltatások biztosítása révén. Alapvető fontossággal bír továbbá, hogy a KKV-k hozzáférjenek a közösségi programokhoz. Az Európai Tanács ezen túlmenően felkéri a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy a lehető legjobban hasznosítsák a KKV-k részére biztosított támogatási hálózatokat: ennek érdekében a nemzeti és regionális szintű szociális partnerekkel valamint — amennyire lehetséges — a kereskedelmi kamarákkal mihamarabb meg kell határozni a szükséges racionalizálási és együttműködési intézkedéseket.
26. Az Európai Tanács arra ösztönzi az Európai Beruházási Alapot, hogy diverzifikálja tevékenységeit különösen az innovatív KKV-k finanszírozása érdekében az egyéni beruházók („business angels”) hálózatain és a technológiaátadáson keresztül. Az ilyen típusú tevékenységekhez igazított rugalmas pénzügyi forrásokat a Bizottsággal együtt kell meghatározni. Ezeket a tevékenységeket támogatnia kell az új versenyképességi és innovációs közösségi programnak is.

27. Az egységes piacnak továbbá egy tényleges, együttműködő és logisztikai korlátoktól mentes belső piacra kell támaszkodnia. A rosszul ellátott térségekben a nagy sebességű hálózatok kiépítése előfeltétele a tudásalapú gazdaság kialakításának. Az infrastrukturális befektetések általában véve elősegítik a növekedést, és nagyobb gazdasági, szociális és környezetvédelmi konvergenciával járnak. A növekedési kezdeményezés és a gyors indítású programok keretében az Európai Tanács hangsúlyozza a kiemelt jelentőségű projektek megvalósulásának fontosságát a közlekedési és energiahálózatok terén, valamint felkéri az Uniót és a tagállamokat arra, hogy tegyenek továbbra is beruházási erőfeszítéseket, és ösztönözzék az állami és a magánszektor közötti partnerségeket.
28. A nyitott világgazdaság újabb lehetőségeket kínál az európai gazdaság növekedésének, versenyképességének és átalakításának ösztönzésére. Az Európai Tanács elismeri annak fontosságát, hogy ambiciózus és kiegyensúlyozott megállapodást sikerüljön elérni a dohai tárgyalások során, valamint hogy a kétoldalú és regionális szabadkereskedelmi megállapodások kidolgozása alapvető érdek; ezen célkitűzés megvalósítása során folyamatos erőfeszítést kell tenni a szabványok konvergenciájának nemzeti szintű biztosítására, beleértve a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok tiszteletben tartásának kérdését.

Növekedés és foglalkoztatás a szociális kohézió érdekében

29. Az Európai Tanács üdvözli a Szociális Menetrendről szóló bizottsági közleményt, amely hozzájárul a lisszaboni stratégia célkitűzéseinek megvalósításához a teljes foglalkoztatottságra és a nagyobb szociális kohézióra való törekvésen alapuló európai társadalmi modell erősítése révén.
30. A foglalkoztatási arány növelése és az aktív életkor meghosszabbítása — a szociális védelmi rendszerek reformjával együtt — a legjobb eszköz a szociális védelem jelenlegi szintjének fenntartására.

A Bizottság, a lisszaboni stratégia megújításával kapcsolatos folyamatos tevékenységének összefüggésében elgondolkozik az azon tárgyban felmerülő kérdéseken, hogy miként biztosítható a társadalmi modellünk fenntartható támogatása, és összkel jelentést nyújt be az Európai Tanácsnak.

31. A teljes foglalkoztatottság, a munkaminőség és a munkatermelékenység célkitűzéseinek illetve a szociális kohézióknak a következő egyértelmű és mérhető prioritások mentén kell megmutatkozniuk: a munka reális lehetőséggé tétele mindenki számára, minél több ember vonzása a munkaerőpiacra, az alkalmazkodóképesség javítása, a humántőkébe történő befektetés, a szociális védelem korszerűsítése, az esélyegyenlőség elősegítése különösen a férfiak és nők között, valamint a társadalmi beilleszkedés megkönnyítése.

AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI

32. Minél több embert kell vonzani a munkaerőpiacra. Ez a célkitűzés aktív foglalkoztatáspolitikával, a munka megfelelő megfizetésével, a munkát és a családi életet összeegyeztető intézkedésekkel — beleértve a gyermekek részére biztosított gondozási hálózat javítását — érhető el; prioritást kell biztosítani az esélyegyenlőségnek, az aktív időskorra vonatkozó stratégiáknak, a társadalmi integráció előmozdításának valamint a fekete munka bejelentett munkává alakításának. Új munkalehetőségeket kell teremteni a személyek és a vállalatok részére nyújtott szolgáltatások, a szociális gazdaság, a területrendezés és a környezetvédelem valamint az új ipari szakmák terén, többek között a helyi növekedési és foglalkoztatási partnerségek elősegítése révén.
33. A munkavállalók és a vállalkozások esetében az olyan új munkaszervezési formák és változatosabb szerződési feltételek, amelyek jobban kombinálják a rugalmasságot és a biztonságot, hozzájárulnak az alkalmazkodóképességhez. Összpontosítani kell továbbá a gazdasági változások hatékonyabb előrejelzésére és kezelésére.
34. A humántőkében rejlik Európa legnagyobb erőssége. Az Európai Tanács felkéri a tagállamokat arra, hogy fokozott erőfeszítéseket tegyenek az általános oktatási szint emelésére és az iskolát idő előtt elhagyó fiatalok számának csökkentésére, különösen az „Oktatás és képzés 2010” program folytatásával. Az élethosszig tartó tanulás elengedhetetlen feltétele a lisszaboni célkitűzések elérésének, tekintetbe véve, hogy minden szinten fontos a magas színvonal. Az Európai Tanács felkéri a tagállamokat arra, hogy teremtsék meg mindenki számára az élethosszig tartó tanulás lehetőségét az iskolában, a munkahelyen és a családban. Külön figyelmet kell fordítani az élethosszig tartó tanuláshoz való hozzájárásra a kevésbé képzett munkavállalók és a kis- és középvállalkozások alkalmazottainak esetében. Az Európai Tanács ezért felszólít annak a programnak a mihamarabbi elfogadására, amelyet a Bizottság a közeljövőben terjeszt elő e téren. Ezen túlmenően a tanuláshoz való hozzájárulás feltételeit meg kell könnyíteni a munkaidő megfelelő szervezése, családsegítő szolgáltatások, pályatanácsadás és új költségmegosztási formák révén.
35. Az európai oktatási térséget fejleszteni kell a földrajzi és szakmai mobilitás elősegítése révén. Az Európai Tanács hangsúlyozza az Europass terjesztésének valamint a szakképesítések elismeréséről szóló irányelv 2005-ben és az európai képesítési keretrendszer 2006-ban történő elfogadásának fontosságát.
36. Az Uniónak és a tagállamoknak folytatniuk kell a társadalmi beilleszkedésre irányuló politikát, figyelemmel annak sokdimenziós megközelítésére, és az olyan célcsoportokra összpontosítva, mint például a szegény sorban élő gyermekek.
37. A támogatott és fenntartható növekedéshez való visszatéréshez nagyobb demográfiai lendületre, jobb társadalmi-szakmai integrációra és az európai fiatalok képviselte emberi potenciál hatékonyabb kiaknázására van szükség. Az Európai Tanács e célból elfogadta az I. mellékletben szereplő európai ifjúsági paktumot, mint a lisszaboni célkitűzések megvalósításának egyik eszközét.

C. A KORMÁNYZÁS JAVÍTÁSA

38. Lényeges, hogy az EU és a tagállamok hatékonyabb és konkrét lépésekkel járuljanak hozzá a növekedéshez és a foglalkoztatáshoz. Ennek szellemében egyszerűsített mechanizmust kell felállítani. Ez három célkitűzéssel bír: a prioritások meghatározásának megkönnyítése a stratégia globális egyensúlyának és annak különböző elemei között fennálló szinergiának a tiszteletben tartásával; e prioritások hatékonyabb végrehajtása a gyakorlatban, ügyelve a tagállamok intenzívebb bevonására; a nyomon követési eljárás ésszerűsítése a stratégia nemzeti szintű alkalmazásának jobb megértése érdekében.
39. Ez az új megközelítés, amely egy idén kezdődő és 2008-ban megújuló hároméves ciklusra épül, a következő szakaszokból áll:
- a) a ciklus kiindulópontja a bizottsági összefoglaló dokumentum („stratégiai jelentés”. Ezt a jelentést megvizsgálják a Tanács illetékes formációiban, valamint az Európai Tanács tavaszi ülésén megvitatja, és megállapítja a stratégia gazdasági, szociális és környezetvédelmi téren alkalmazandó politikai iránymutatásait.
 - b) A Szerződés 99. és 128. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően, valamint az európai tanácsi következtetések alapján, a Tanács elfogadja a következő két elemből álló „integrált iránymutatások”-at: átfogó gazdaságpolitikai iránymutatások és foglalkoztatási iránymutatások; a gazdaságpolitikák összehangolásának általános eszközeként az átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásoknak továbbra is magukban kell foglalniuk a makrogazdasági és a mikrogazdasági politikákat, valamint a foglalkoztatási politikákat oly mértékben, amennyire ez kölcsönhatásban van az előbbiekkal; az átfogó gazdaságpolitikai iránymutatások biztosítják a stratégia három területének általános gazdasági összhangját.
 - c) az „integrált iránymutatások” alapján,
 - a tagállamok saját hatáskörben „nemzeti reformprogramok”-at hoznak létre, amelyek megfelelnek a tagállam igényeinek és egyedi helyzetének. Ezekről a programokról valamennyi, regionális illetve nemzeti szinten érdekelt féllel — beleértve a parlamenti szerveket is — konzultálni kell a tagállamok saját eljárásainak megfelelően. Ezek a programok figyelembe veszik a nemzeti politikákat érintő ciklusokat, és a helyzet változásától függően felülvizsgálhatók. A tagállamok fokozzák a belső összehangoltságot, adott esetben a lisszaboni stratégia nemzeti koordinátorainak kinevezése révén;
 - A Bizottság a maga részéről a nemzeti programok párjaként benyújtja a „közösségi lisszaboni program”-ot, amely tartalmazza mindazon intézkedéseket, amelyeket a növekedés és foglalkoztatás érdekében közösségi szinten kell meghozni, figyelembe véve a politikák konvergenciájának szükségességét.

AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI

- d) A tagállamok által a Bizottságnak minden évben megküldött, a lisszaboni stratégia nyomon követéséről szóló jelentéseket — a nyitott összehangolási módszerek alkalmazását illetően is — ezentúl egyetlen dokumentumban gyűjtik egybe, amely határozott különbséget tesz a különféle cselekvési területek között, és megemlíti az elmúlt tizenkét hónap során a nemzeti programok végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket; az első ilyen dokumentum 2006 őszén kerül benyújtásra.
- e) A Bizottság éves jelentést készít a stratégia három dimenziójának végrehajtásáról. A Bizottság elemzésének alapján az Európai Tanács minden tavasszal felülvizsgálja az elért eredményeket, és dönt az „integrált iránymutatások” szükséges kiigazításairól.
- f) Az átfogó gazdaságpolitikai iránymutatást (BEGP) illetően a többoldalú felügyelet létező mechanizmusait kell alkalmazni.

- 40. Minden egyes ciklus harmadik évének végén a fent leírt eljárásnak megfelelően sor kerül az „integrált iránymutatások”, a „nemzeti reformprogramok” valamint a „közösségi lisszaboni program” megújítására, a Bizottság stratégiai jelentéséből kiindulva, amely az előző három év folyamán megvalósult előrelépések átfogó értékelésén alapszik.
- 41. A fent leírt ciklus 2005 áprilisában kezdődik, az ezen következtetések alapján megállapított integrált iránymutatások Bizottság általi benyújtásával. A tagállamokat felkérjük, hogy nemzeti reformprogramjukat 2005 őszén határozzák meg.

III. FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

- 42. A lisszaboni stratégia megújításának alkalmából az Európai Tanács megerősíti, hogy e stratégiának bele kell illeszkednie a fenntartható fejlődés követelményének tágabb keretébe, amely szerint úgy kell kielégíteni a jelenlegi szükségleteket, hogy a jövő generációi képesek legyenek saját szükségleteiket kielégíteni. Az Európai Tanács megállapodott abban, hogy következő, júniusi ülése során elfogad egy, a fenntartható fejlődés alapelveiről szóló nyilatkozatot; ez a nyilatkozat szolgál alapul az Európai Tanács 2001. évi, göteborgi ülésén elfogadott, a fenntartható fejlődésre vonatkozó stratégia megújításához. Ennek az új, célkitűzéseket, mutatókat és egy hatékonyabb nyomon követési eljárást tartalmazó, teljesebb és ambiciózusabb stratégiának egy hosszú távon pozitív szemléletre kell támaszkodnia, és magában kell foglalnia a külső és belső dimenziókat egyaránt. Az új stratégiát 2005 végéig kell elfogadni, és a Bizottság jelezte, hogy időben benyújtja a megfelelő javaslatokat.

IV. ÉGHAJLATVÁLTOZÁS

- 43. Az Európai Tanács elismeri, hogy az éghajlatváltozás világszerte jelentős negatív környezeti, gazdasági és társadalmi hatásokkal járhat. Megerősíti, hogy az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezményének végső célkitűzése akkor valósulhat meg, ha a felszínközeli globális évi középhőmérséklet legfeljebb 2°C-kal haladja meg az iparosítás előtti korszakban mért értékeket.

AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI

44. Az Európai Tanács nagy meglepéssel veszi tudomásul a Kiotói Jegyzőkönyv hatálybalépését. Ezzel kapcsolatban külön örömét fejezi ki, hogy az Orosz Föderáció megerősítette a jegyzőkönyvet.
45. Az Európai Tanács üdvözli a Bizottság „Hogyan győzzünk a globális éghajlatváltozás elleni küzdelemben?” című közleményét, és felkéri a Bizottságot, hogy folytassa a CO₂-kibocsátás csökkentésére irányuló stratégiák költség-haszon elemzését.
46. Az Európai Tanács hangsúlyozza az EU azon szilárd elhatározását, hogy a nemzetközi tárgyalásoknak új lendületet kíván adni. E célból:
- az Egyesült Nemzetek éghajlatváltozással kapcsolatos munkájával összefüggésben tanulmányozni kell a 2012 után alkalmazható rendszerrel kapcsolatos lehetőségeket, biztosítva valamennyi ország között a legteljesebb együttműködést, valamint az országok részvételét egy hatékony és megfelelő nemzetközi fellépésben;
 - egy olyan közép- és hosszú távú uniós stratégiát kell kidolgozni az éghajlatváltozás leküzdésére, amely a 2°C-ra vonatkozó célkitűzéssel összeegyeztethető. A kibocsátások világszerte szükséges csökkentését figyelembe véve, az elkövetkező évtizedek során minden országnak — közös, de megkülönböztetett felelősségeikre és adott képességeikre tekintettel — együttes erőfeszítéseket kell tennie, és különösen valamennyi, gazdaságilag fejlettebb országnak jelentős mértékben növelnie kell a kibocsátások össz mennyiségének csökkentése érdekében tett erőfeszítéseit. Anélkül, hogy az a jövőbeni kiegyensúlyozott és rugalmas keretrendszerben kialakított, a felek megkülönböztetésére vonatkozó új megközelítéseket érintené, az EU szeretné más felekkel közösen tanulmányozni, hogy mely stratégiákkal valósítható meg a kibocsátások szükséges csökkentése, és e tekintetben úgy véli, hogy a Kiotói Jegyzőkönyvben meghatározott referenciaértékek vonatkozásában 2020-ig 15–30 % közötti, ezt követően pedig a (Környezetvédelmi) Tanács következtetéseinek szellemét követő csökkentést kell előirányozni a fejlett országok csoportjának. A csökkentés mértékeit azon jövőbeni munkák fényében kell megvizsgálni, amelyek a cél elérésének feltételeire irányulnak, beleértve a költségek és a haszon kérdését. Továbbá meg kell vizsgálni, hogy e téren milyen módon vonhatók be hatékonyan a nagy energiafogyasztó országok, beleértve a felemelkedőben lévő, illetve fejlődő országokat;
 - támogatni kell azokat az intézkedéseket, amelyek révén a kibocsátásokat költséghatékonyan lehet csökkenteni.

Az Európai Tanács rendszeresen foglalkozik majd ezzel a kérdéssel.

V. EGYÉB KÉRDÉSEK

47. Az Európai Tanács hangsúlyozza annak szükségességét, hogy 2005 végéig meg kell kezdeni a nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor (ITER) Európa területén történő felépítését, és felkéri a Bizottságot, hogy tegyen meg mindent e cél elérése érdekében, különösen a nemzetközi megállapodás 2005 júliusáig történő véglegesítését illetően.

VI. A 2005. SZEPTEMBERI ENSZ-CSÚCSTALÁLKOZÓ ELŐKÉSZÍTÉSE

48. Az Európai Tanács üdvözli az ENSZ főtitkárának 2005. március 21-i „Nagyobb szabadság – Az emberi biztonság, a társadalom fejlesztése és az emberi jogok felé mindenki számára” című jelentését, amely alapvető hozzájárulást jelent a Milleneumi Fejlesztési Célok (2000) nyomán követésének szentelt 2005. szeptemberi ENSZ-csúcstalálkozó, valamint az ENSZ nagy konferenciáinak és csúcstalálkozóinak előkészítéséhez. Az Európai Tanács újlag megerősíti, hogy az Unió szilárdan elkötelezte magát arra, hogy általában véve az ENSZ-ben, konkrétan pedig a csúcstalálkozó előkészítésében fontos szerepet játsszon. Az Európai Unió kész arra, hogy e folyamat eredményeképpen a fejlesztés, a biztonság és az emberi jogok nagy problémáira közös válaszok megfogalmazására kerüljön sor.
49. Az Európai Tanács felkéri a Bizottságot és a Tanácsot arra, hogy gyorsítsák meg munkájukat, különös tekintettel a „fejlesztés” területének különböző összetevőit illetően oly módon, hogy véglegesítsék álláspontunkat a különböző kérdésekre vonatkozóan és tegyék lehetővé az Európai Unió számára, hogy az aktív szerepet játsszon a jövőbeni tárgyalásokon.

Az Európai Tanács hangsúlyozta Afrika 2005-ben játszott szerepének fontosságát. Üdvözli, hogy a Bizottság mihamarabb javaslatokat kíván benyújtani, amelyek célja, hogy jelentős mértékben hozzájáruljanak a fejlesztésre vonatkozó millenniumi célok felülvizsgálatához, és megerősítsék az afrikai kontinens számára nyújtott uniós támogatást. Továbbá tudomásul vette ezzel kapcsolatban a Bizottság Afrikával kapcsolatos, nemrégiben készült jelentését.

50. Az Európai Tanács kifejezi azon kívánságát, hogy párbeszéd kezdődjön és erősödjön minden szinten azon országsoportokkal és országokkal, amelyekkel az Unió strukturált kapcsolatokat tart fenn, a célból, hogy előmozdítsák az álláspontok közeledésének aktív dinamikáját annak érdekében, hogy jelentős és kiegyensúlyozott eredmények szülessenek a 2005. szeptemberi csúcstalálkozón.

VII. LIBANON

51. Az Európai Tanács elfogadja a Tanács által 2005. március 16-án Libanonnal kapcsolatban jóváhagyott következtetéseket. Újlag megerősíti a szuverén, független és demokratikus Libanon iránti elkötelezettségét. Emlékeztet az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1559. számú határozatának jelentőségére, és teljes támogatásáról biztosítja az ENSZ főtitkára különmegbízottjának misszióját.
52. Az Európai Tanács felkéri Szíriát arra, hogy haladéktalanul teljesítse a Basar al-Asszad szíriai elnök által március 12-én vállalt kötelezettségeket, melyek szerint valamennyi szíriai csapatot és hírszerző szolgálatot kivon Libanonból. Ennek a kivonásnak teljesnek kell lennie és meghatározott ütemezés szerint kell zajlania.

AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI

53. Az Európai Tanács kifejezte azon kívánságát, hogy az új kormány rövid időn belül megalakuljon, és minden libanoni polgár érdekét szem előtt tartva fejthesse ki tevékenységét. Az új kormánynak képesnek kell lennie a kitűzött határidőn belül — a libanoni alkotmánynak megfelelően, valamint minden külső beavatkozás és zavaró hatás nélkül — szabad, átlátható és tisztességes választások megszervezésére. Az Európai Unió figyelemmel fogja kísérni a választási folyamatot, és készen áll segítséget nyújtani.

Európai ifjúsági paktum

Tekintettel az európai népesség öregedésére, az Európai Tanács szükségesnek ítéli, hogy az európai fiatalok érdekében és számára egy, a lisszaboni stratégiába egészében illeszkedő politikai és intézkedési csomag készüljön. Az ifjúsági paktum célja, hogy javítsa az európai fiatalok oktatását, képzését, mobilitását, valamint szakmai és társadalmi beilleszkedését, megkönnyítve a munka és a család összeegyeztetését. A paktumnak biztosítania kell az e területen elindítandó kezdeményezések összehangolását, és kiindulópontként kell szolgálnia a fiatalok érdekében történő intenzív és folyamatos mozgósításhoz. A paktum sikeréhez szükség van minden érintett szereplő — mindenekelőtt a nemzeti, regionális és helyi szintű ifjúsági szervezetek, valamint az Európai Ifjúsági Fórum, a regionális és helyi testületek és a szociális partnerek — bevonására.

Az Európai Tanács felkéri az Uniót és a tagállamokat, hogy különösen az európai foglalkoztatási stratégia és a társadalmi beilleszkedésre vonatkozó stratégia keretében, saját hatáskörük határain belül a következő cselekvési irányvonalakat vegyék figyelembe:

A foglalkoztatás, az integráció és a társadalmi felemelkedés területén

- különös figyelemmel kell követni a fiataloknak a munkaerőpiacon való tartós beilleszkedésére irányuló politikákat a foglalkoztatással kapcsolatos egymástól való tanulási program keretében;
- célul kell kitűzni a fiatalok foglalkoztatásának növelését;
- a társadalmi beilleszkedésre vonatkozó nemzeti politika keretében elsőbbséget kell adni a leghátrányosabb helyzetben lévő fiatalok helyzetének javításának, különösen a szegénységben élő fiatalok esetében, valamint a tanulmányok megszakításának megakadályozására irányuló kezdeményezéseknek;
- fel kell kérni a munkáltatókat és a vállalkozásokat, hogy a fiatalok szakmai beilleszkedésének kérdésében adják tanújelét szociális felelősségüknek;
- ösztönözni kell a fiatalokat arra, hogy fejlesszék vállalkozó szellemüket, valamint elő kell segíteni a fiatal vállalkozók kiemelkedését.

Az oktatás, a képzés és a mobilitás területén

- gondoskodni kell arról, hogy a megszerzett tudás összhangban legyen a tudásalapú gazdaság igényeivel, és e célból elő kell segíteni egy, a képességekre irányuló közös alap kidolgozását; ezzel kapcsolatban az erőfeszítéseket elsősorban az iskolarendszer idő előtti elhagyásának problémájára kell összpontosítani;
- ki kell szélesíteni a diákok számára annak lehetőségét, hogy időszakosan más tagállamban végezzenek tanulmányokat;

MELLÉKLETEK

- ösztönözni kell a fiatalok mobilitását a gyakornokok, önkéntesek és munkavállalók, valamint ezek családjai előtt álló akadályok felszámolása révén;
- a kutatók számára elő kell mozdítani a Marie Curie program keretében folyamatban lévő kezdeményezéseket;
- a szakmai minősítések átláthatósága és összehasonlíthatósága tekintetében szorosabb együttműködést kell kialakítani a tagállamok között, valamint meg kell valósítani a nem formális és informális oktatás elismerését.

A munka és a magán-, valamint családi élet összeegyeztetése érdekében

- elő kell segíteni a munka és a családi élet összeegyeztetését, a partnerek felelősségének megosztásával, különösen a gyermekgondozási hálózatok kiterjesztésével és a munkaszervezés innovatív modelljeinek fejlesztésével;
- tanulmányozni kell a gyermekgondozás támogatására vonatkozó politikákat a Bizottságnak a demográfiai változásokról szóló zöld könyvével kapcsolatos viták fényében.

A Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtásának javítása

- Tanácsi jelentés az Európai Tanács számára -

Ez a jelentés javaslatokat terjeszt elő a Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtásának megerősítése és pontosítása érdekében, azzal a céllal, hogy a Szerződés 99. cikke értelmében javítsa a gazdaságpolitika összehangolását és figyelemmel kísérését, valamint a Szerződés 104. cikkének (1) bekezdése szerint elkerülje a túlzott hiányt.

A Tanács megerősíti, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum, mely a Szerződés 99. és 104. cikkére épül, a gazdasági és monetáris unió makrogazdasági keretének alapvető részét képezi. Azáltal, hogy a tagállamokat költségvetési politikájuk összehangolására és a túlzott hiány elkerülésére kéri fel, hozzájárul az EU makrogazdasági stabilitásának eléréséhez, és kulcsszerepet játszik az alacsony infláció és az alacsony kamatráták biztosításában, mely a fenntartható gazdasági fejlődés és a munkahelyteremtés megvalósításához lényegesen hozzájárul.

A Tanács emlékeztet a III-184. cikkről szóló (az Alkotmány záróokmányának mellékletét képező) nyilatkozatra, amely ismételten megerősítette az Európai Tanácsnak a lisszaboni stratégia céljai — munkahelyteremtés, strukturális reformok, és társadalmi kohézió — iránt tanúsított elkötelezettségét, és amely a költségvetési politikával kapcsolatosan a következőket mondta ki: „Az Unió kiegyensúlyozott gazdasági növekedést és árstabilitást kíván elérni. A gazdasági és költségvetési politikáknak ezért a gazdasági reform, az innováció, a versenyképesség, valamint a gyenge gazdasági növekedés idején a magánbefektetés és a fogyasztás erősítése terén megfelelő prioritásokat kell meghatározniuk. Ezt mind a nemzeti, mind az uniós szintű költségvetési döntések irányvonalának tükröznie kell, különösen a költségvetési bevételek és kiadások szerkezetátalakításában, az Alkotmány és a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében vett költségvetési fegyelem tiszteletben tartása mellett.”

A Paktum két nominális horgonya — a 3%-os GDP referenciaérték a költségvetési hiány arányához, és a 60%-os GDP referenciaérték az államadósság arányához — bebizonyította létjogosultságát, és továbbra is a többoldalú felügyelet sarokkövét képezi. Azonban az Európai Tanács 2004. júniusában észrevételezte, hogy erősíteni és pontosítani kell a Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtását az átláthatóság és az EU költségvetés-politikai keretrendszer iránti nemzeti elkötelezettség fokozása, valamint az abban szereplő szabályok és rendelkezések érvényesítésének javítása érdekében.

A Paktumot a különböző országok viszonylatában igazságos és következetes módon kell alkalmazni, és annak a közvélemény megértésével kell találkozni. A Tanács ismételten megerősíti, hogy a szabályokon alapuló rendszer a legjobb garancia arra, hogy a kötelezettségvállalásoknak érvényt lehessen szerezni, és minden tagállam egyenlő elbírálásban részesüljön. A Paktum megszilárdítása és pontosítása során alapvető a megfelelő egyensúly biztosítása a költségvetési politikák felügyeletében és koordinálásában a gazdasági szempontú megítélés és politikai mérlegelési jogkör fokozottabb szerepe, valamint annak szüksége között, hogy a szabályokon alapuló keretrendszer egyszerű, átlátható és érvényesíthető maradjon.

Azonban a 25 országot felölelő igencsak heterogén és sokszínű Európai Unióban, tekintve az 5 évnyi GMU-tapasztalatot, a különféle helyzetben lévő gazdaságok különbségeit megfelelőbben lehetne kezelni egy olyan dúsított közös keretrendszerrel, melynek a szabályai mögött meghúzódó közgazdasági megfontolások nagyobb hangsúlyt kapnak. A célkitűzés következképp a jelenlegi keretrendszer közgazdasági megalapozottságának erősítése és ezáltal a hitelesség és érvényesítés előmozdítása. A cél a jelenlegi szabályozás eredményességének javítása, nem pedig annak merevebbé vagy rugalmasabbá tétele.

Ezen az alapon a reform az eddig tapasztalt hiányosságokra történő jobb reagálás elérését célozza, azáltal, hogy nagyobb hangsúlyt helyez a gazdaság alakulására, és fokozottan előtérbe helyezi az államháztartás fenntarthatóságának megőrzését. Továbbá, az EU gazdasági szabályozásának eszközeit jobban össze kell kapcsolni, hogy azok a lisszaboni stratégia megvalósítását támogassák, és hogy a költségvetési politika még inkább elősegítse a gazdasági növekedést.

A gazdasági kormányzás erősítéséről és a Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtásának pontosításáról szóló 2004. szeptember 3-i bizottsági közleményt követően a Tanács azon munkálkodott, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum reformjához konkrét javaslatokat készítsen.

A Tanács a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek felülvizsgálata során főként öt javítható területet állapított meg:

- i. a költségvetési szabályok közgazdasági megalapozottságának erősítése, ezen szabályok hitelességének és az irányukban tanúsított elkötelezettség javítása érdekében;
- ii. a nemzeti politika alakítói által tanúsított elkötelezettség erősítése;
- iii. ciklikus politikák elkerülése érdekében azon időszakok hatékonyabb kihasználása a költségvetési konszolidáció céljaira, mikor a gazdaság a vártnál jobban növekszik;
- iv. a Tanács ajánlásaiban azon időszakok hangsúlyozottabb figyelembevételre, mikor a gazdaság a vártnál lassabban növekszik;
- v. elegendő figyelem fordítása az adósságra és fenntarthatóságra a költségvetési pozíciók felülvizsgálata során;

A Stabilitási és Növekedési Paktum reformjához kapcsolódó javaslatok elkészítése során a Tanács nagy hangsúlyt fektetett a költségvetés-politikai keretrendszer szabályozásának és az ezen irányba mutató nemzeti szintű elkötelezettségnek a javítására, a Paktum közgazdasági megalapozottságának és hatékonyságának az erősítésére — mind a Paktum megelőző és kiigazító funkcióját illetően — az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának megőrzésére, a növekedés előmozdítására és annak elkerülésére, hogy az elkövetkező generációk vállára túlzott teher nehezedjék.

A gazdaságpolitika összehangolásáról szóló Luxembourg-i állásfoglalással összhangban a Tanács megerősíti, hogy a költségvetési politikák fokozott koordinálására a Szerződésben szereplő szubszidiaritás elvének betartása mellett kerülhet sor, melynek során tiszteletben kell tartani a nemzeti kormányoknak a strukturális és költségvetési politikájuk meghatározására vonatkozó előjogait, és ugyanakkor a Szerződés, valamint a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek is eleget kell tenni.

A miniszterek — a Stabilitási és Növekedési Paktum reformjáról vallott nézeteik operatív megfogalmazása érdekében — ebben a jelentésben jelzik a szükséges jogszabályi változtatásokat. A változtatásokat minimális szinten kívánják tartani, és érdeklődéssel várják, hogy a Bizottság javaslatai ezen nézeteiknek hatályt szerezzen.

1. A kormányzás javítása

Annak érdekében, hogy növelje az EU költségvetés-politikai keretrendszerének legitimitását, valamint a céljai és intézményi szabályozása számára nyújtott támogatást megerősítendő, a Tanács úgy ítéli meg, hogy a tagállamok, a Bizottság és a Tanács — az intézmények közötti eltolódásokat elkerülve — felelősségi körükben megfelelően teljesíteni kötelesek, különösen:

- 1) A Bizottság és a Tanács tiszteletben tartja a tagállamok azon felelősségi körét, hogy a Szerződés — különösen annak 99. és 104. cikke — keretein belül tetszésük szerinti politikát hajtsanak végre, ugyanakkor a tagállamoknak teljesíteniük kell a Tanács ajánlásait;
- 2) A Bizottság időben él kezdeményezési jogával és a szabályokat hatékonyan alkalmazza, míg a Tanács és a tagállamok tiszteletben tartják a Bizottság azon szerepét, hogy ő a Szerződés őre, valamint a Bizottság eljárásait;
- 3) A Tanács felelősségteljesen gyakorolja mérlegelési jogkörét, míg a tagállamok és a Bizottság tiszteletben tartják a Tanács felelősségét a gazdaságpolitikák összehangolása tekintetében az Európai Unión belül, valamint a Tanács szerepét a gazdasági és monetáris unió megfelelő működésében;
- 4) A tagállamok, a Tanács és a Bizottság újból erősítse meg azon elkötelezettségét, hogy a Szerződést és a Stabilitási és Növekedési Paktumot hatékonyan és időben végrehajtja, egymást segítve és egymásra nyomást gyakorolva; továbbá szoros és konstruktív együttműködésben járnak el a gazdasági és költségvetési felügyelet során, hogy a Paktum szabályainak biztos voltát és hatékonyságát garantálják.

A Tanács az alábbiakban körvonalazott javaslatok útján hangsúlyozza a kormányzás javításának és a költségvetés-politikai keretrendszer iránti nemzeti elkötelezettség erősítésének a fontosságát.

1.1. Együttműködés és kommunikáció

A Tanács, a Bizottság és a tagállamok a Szerződést és a Stabilitási és Növekedési Paktumot hatékonyan és kellő időben alkalmazzák. A felek szoros és konstruktív együttműködésben járnak el a gazdasági és költségvetés-politikai felügyelet során, hogy a Paktum szabályainak biztos voltát és hatékonyságát garantálják.

Az átláthatóság és számonkérhetőség szellemében megfelelő figyelmet kell fordítani az intézmények közötti, valamint a nyilvánossággal történő teljes és kellő időben megvalósuló kommunikációra. Nevezetesen, egy nyílt és bizalmas jellegű véleménycsere elősegítése érdekében, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamoknak kötelezettséget kell vállalniuk, hogy a költségvetési ellenőrzés és a túlzott hiány esetén követendő eljárás minden szakaszával kapcsolatos szándékaikról előzetesen tájékoztatják egymást, a vonatkozó előjogaik sérelme nélkül.

1.2. Egymás támogatásának elősegítése és az egymásra gyakorolt nyomás alkalmazása

A Tanács egyetért azzal, hogy egymás támogatása és az egymásra gyakorolt nyomás hatékonyságának a növelése a megújult Stabilitási és Növekedési Paktum szerves részét képezi. Az Tanácsnak és Bizottságnak kötelezettséget kell vállalnia arra vonatkozóan, hogy álláspontjaikat és határozataikat a paktum eljárásának valamennyi vonatkozó szakaszában megindokolják és nyilvánossá teszik.

Egymás támogatásának és az egymásra gyakorolt nyomásnak euro-övezeti szinten az Eurogroup által végzett koordináció keretében kell létrejönnie, és a nemzeti költségvetés alakulásának, valamint annak az euro-övezet egészére történő kihatásainak horizontális kiértékelésén kell alapulnia. Az ilyen jellegű kiértékelést évente legalább egyszer, nyár előtt kell elvégezni.

1.3. Kiegészítő nemzeti költségvetési szabályok és intézmények

A Tanács egyetért azzal, hogy a nemzeti költségvetési szabályoknak ki kell egészíteniük a tagállamoknak a Stabilitási és Növekedési Paktum szerint vállalt kötelezettségeit. Uniós szinten viszont ösztönzőket kell biztosítani, és fel kell számolni az akadályokat annak érdekében, hogy a nemzeti szabályok a Stabilitási és Növekedési Paktum célkitűzéseit támogassák. Ebben az összefüggésben a Tanács rámutat néhány ESA95 számviteli és statisztikai szabálynak a költségvetés-politikai keretrendszerben gyakorolt hatásából eredő akadályra.

A hatályos nemzeti szabályok (kiadásokkal kapcsolatos szabályok, stb.) végrehajtása a stabilitási és konvergencia-programok keretében kerülhet meg tárgyalásra, kellő elővigyázatossággal és olyan mértékig, amennyire ez célszerű az EU költségvetési szabályainak tiszteletben tartásához, mivel a tagállamok európai szinten kötelezettséget vállaltak az utóbbi szabályok tiszteletben tartására, és mivel az EU költségvetési szabályainak való megfelelés képezi a stabilitási és konvergencia-programok értékelésének középpontját.

A Tanács úgy ítéli meg, hogy nemzeti szintű szabályozási intézkedéseknek kell kiegészíteni az EU-keretrendszerét. A nemzeti intézmények jelentősebb szerepet játszhatnak a költségvetés felügyeletében, a nemzeti felelősségvállalás erősítése, a végrehajtás nemzeti közvéleményen keresztül történő elősegítése, valamint az uniós szintű gazdasági és politikai elemzés kiegészítése érdekében.

1.4. A jogalkotásra vonatkozó stabilitási program

A Tanács felkéri a tagállamokat, hogy az új kormány a hivatalba lépése után, a stabilitási ill. konvergencia-programja első frissítésének az előkészítésekor, biztosítsa a — stabilitási ill. konvergencia-programok előző frissítése alapján a Tanács által jóváhagyott — költségvetési célok folytonosságát, valamint, hogy a költségvetési stratégiája meghatározása által szolgáltasson arra vonatkozó információt — a jogalkotás egészére vonatkozó kilátásokkal —, hogy milyen erőforrásokat és eszközöket szándékozik alkalmazni ezen célok megvalósítása érdekében.

1.5. A nemzeti parlamentek bevonása

A Tanács felkéri a tagállamok kormányait, hogy nyújtsák be a nemzeti parlamentjeiknek a stabilitási ill. konvergencia-programokat és a Tanács azokról alkotott véleményét. A nemzeti parlamentek esetleg meg kívánják vitatni a korai előrejelzés és a túlzott hiány esetén követendő eljárás összefüggésében tett ajánlásokból adódó feladatokat.

1.6. Megbízható makrogazdasági előrejelzések

A Tanács elismeri annak fontosságát, hogy a költségvetési előrejelzések valószerű és körültekintő makrogazdasági előrejelzéseken alapuljanak. Továbbá elismeri, hogy a bizottsági előrejelzések jelentősen hozzájárulhatnak a gazdasági és költségvetési politikák koordinálásához.

A tagállamoknak, különösen az euro-övezeti tagállamoknak és az ERM-II.-ben résztvevő tagállamoknak, a makrogazdasági és költségvetési előrejelzésekben a „közös külső feltételezéseket” kell használniuk, amennyiben azokat a Bizottság a kellő időben rendelkezésre bocsátja. A tagállamok a stabilitási ill. konvergencia-programjaikat szabadon saját előrejelzéseikre alapozhatják. Mindazonáltal, bizonyos szintű részletességgel magyarázattal kell szolgálni a nemzeti és a bizottsági előrejelzések közötti különbségekre vonatkozóan. Ez a magyarázat adja azt a vonatkoztatási keretet, amelyhez képest az előrejelzésben előforduló tévedések utólagos értékelése történik.

Tekintettel az előrejelzési tévedések elkerülhetetlenségére, a stabilitási ill. konvergencia-programokban nagyobb hangsúlyt kell fektetni átfogó érzékenységi elemzések végzésére és/vagy alternatív forgatókönyvek kidolgozására annak érdekében, hogy a Bizottság és a Tanács képes legyen a lehetséges költségvetési eredmények teljes skálájának mérlegelésére..

1.7. Statisztikai irányítás

A Tanács egyetért azzal, hogy a költségvetés-politikai keretrendszer végrehajtása és annak hitelessége jelentősen függ a költségvetési statisztikák minőségétől, megbízhatóságától és időszerűségétől. Az államháztartási pozíciók értékelése szempontjából a megbízható és időszerű statisztikák szerepe nem csak lényeges; az ilyen statisztikák teljes átláthatósága ugyanakkor azt is lehetővé teszi, hogy a pénzügyi piacok jobban megítélhessék a különböző tagállamok hitelképességét, fontos szerepet látva el a politikai tévedések jelzésében.

Kulcsfontosságú kérdés marad a megfelelő gyakorlat, erőforrások és képességek biztosítása annak érdekében, hogy nemzeti és európai szinten magas színvonalú statisztika készüljön, a nemzeti statisztikai hivatalok és az Eurostat függetlenségének, integritásának és számonkérhetőségének biztosítása céljából. Ezen túlmenően, előtérbe kell helyezni az Eurostat működési kapacitásának, az ellenőrzési jogkörének, a függetlenségének és számonkérhetőségének a fejlesztését. A Bizottság és a Tanács 2005 folyamán foglalkozik az európai statisztikai rendszer irányításának javításával kapcsolatos kérdéssel.

A tagállamoknak és az EU intézményeinek meg kell erősíteniük arra vonatkozó elkötelezettségüket, hogy magas színvonalú, megbízható költségvetési statisztikákat készítsenek, és e cél érdekében biztosítják a kölcsönös együttműködést. Valamely tagállammal szemben abban az esetben kell szankciók bevezetését mérlegelni, ha az nem tesz eleget az államháztartási adatok megfelelő jelentési kötelezettségeinek.

2. A megelőző funkció megerősítése

Széles körű konszenzus áll fenn annak tekintetében, hogy a ciklikus politikák elkerülése érdekében hatékonyabban ki kell használni azon időszakokat a költségvetési konszolidáció céljaira, amikor a gazdaság a vártnál jobban növekszik. A „közel egyensúlyi helyzet vagy többlet” középtávú költségvetési cél elérésének múltbeli meghíúsulása a Stabilitási és Növekedési Paktum megelőző funkciójának megerősítését követeli, a tagállamok arra irányuló újbóli kötelezettségvállalásán keresztül, hogy meghozzák és betartják az ezen cél eléréséhez szükséges költségvetési intézkedéseket.

2.1. A középtávú költségvetési célok meghatározása

A Stabilitási és Növekedési Paktum lefekteti a tagállamok arra vonatkozó kötelezettségét, hogy tiszteletben tartsák a „közel egyensúlyi helyzet vagy többlet” költségvetési helyzetre vonatkozó középtávú célkitűzést.

A 25 tagállamból álló EU megnövekedett gazdasági és költségvetési különbözőségének fényében, a Tanács egyetért azzal, hogy a középtávú célokat az egyes tagállamokra nézve differenciálni kell, figyelembe véve a gazdasági és költségvetési pozíciók és helyzet fejlődésének, valamint az államháztartás fenntarthatóságának a költségvetési kockázatának a sokszínűségét, a várható demográfiai változások tekintetében is.

A Tanács ezért javasolja a középtávú célkitűzések kidolgozását, amelyek azáltal, hogy figyelembe veszik az egyes tagállamok gazdaságának jellegzetességeit, háromszoros célt hivatottak szolgálni. Először is a 3%-os hiánykorlát tekintetében biztonsági tartalékot kell meghatározniuk. Továbbá biztosítaniuk kell a fenntarthatóság megvalósításához vezető gyors haladást. Mindennek figyelembevételével pedig mozgásteret kell biztosítaniuk a költségvetési műveletek számára, különösen a közberuházások szükségességére való tekintettel.

MELLÉKLETEK

A középtávú célkitűzéseket a tagállamok adósságaránya és potenciális növekedése alapján differenciálni kell, illetve azok ennek alapján tagállamonként eltérhetnek az egyensúly közeli vagy többletet mutató állapottól, elegendő tartalékot megőrizve a GDP -3%-os referenciaértéke alatt. Ily módon az euro-övezet és az ERM-II. tagállamok tagállam-specifikus középtávú célkitűzéseinek skálája mentes lesz a ciklikus hatásoktól megtisztított, egyedi és átmeneti intézkedésektől, az alacsony államadósságú/potenciálisan magas növekedést elérő országok esetében a GDP -1%-a és a magas államadósságú/potenciálisan alacsony növekedést elérő országok esetében egyensúly vagy többlet között.

Az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának az adósságráták óvatos szintek felé történő közelítésére kell támaszkodnia.

A rejtett (a népesség elöregedéséből következő növekvő költségekkel kapcsolatos) kötelezettségeket figyelembe kell venni, mielőtt ennek ismérveit és módozatait a Tanács megfelelően meghatározza és jóváhagyja. 2006 végéig a Bizottságnak jelentést kell készítenie arról, hogy milyen módszertani előrelépés történt az elemzésnek az ilyen rejtett kötelezettségek figyelembevételével történő kiegészítése érdekében.

A Tanács ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a költségvetési politikától nem lehet elvárni, hogy rövid távon megbirkózzon a népesség elöregedésének teljes szerkezeti hatásaival, és felszólítja a tagállamokat, hogy tegyenek további erőfeszítéseket szerkezeti reformjaik megvalósítására a népesség elöregedésével kapcsolatos területeken, valamint a foglalkoztatási és a munkaerőpiaci részvételi arány növelése érdekében.

Amikor nagyobb reform végrehajtására kerül sor, felül lehet vizsgálni — négyévente azonban mindig felül kell vizsgálni — a középtávú költségvetési célkitűzéseket az államadósság, a lehetséges növekedés és a költségvetés fenntarthatósága terén elért eredmények leképezése céljából.

2.2. A középtávú célkitűzések eléréséhez vezető korrekciós pálya

A Tanács úgy ítéli meg, hogy az adópolitika szimmetrikusabb megközelítését kell megvalósítani a gazdasági fellendülési időszakokban a költségvetési ciklus alatti fokozott költségvetési fegyelem révén, a ciklikus politikák elkerülésének, valamint a középtávú célkitűzések fokozatos elérésének a céljával, ami segít a gazdasági hanyatlások leküzdésében és az államadósság megfelelő ütemű csökkentésében, hozzájárulva ezzel az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságához.

A tagállamoknak európai szinten kötelezettséget kell vállalniuk arra vonatkozóan, hogy államháztartásukat kedvező időkben aktívan megerősítik. Az alapfeltételezés az, hogy a váratlan bevételeket a hiány és az adósság csökkentésére használják fel.

Azon tagállamoknak, melyek még nem érték el középtávú célkitűzéseiket, lépéseket kell tenniük annak érdekében, hogy ez a ciklus folyamán megvalósuljon. Korrekciós erőfeszítéseiknek a kedvező időkben erőteljesebbnek kell lenniük; a rossz időszakokban viszont ezek korlátozottabbak lehetnek. Középtávú célkitűzéseik elérése érdekében az euro-övezetbe vagy az ERM-II. zónába tartozó tagállamoknak továbbra is a ciklikus hatásoktól megtisztított — egyszeri és egyéb átmeneti intézkedésektől mentes —, a GDP 0,5%-ának, mint viszonyítási alapnak megfelelő éves kiigazítást kell teljesíteniük. „Kedvező idők” alatt azok az időszakok értendők, melyek folyamán a reálkibocsátás magasabb a potenciális szintnél, az adók elaszticitását is figyelembe véve.

Azon tagállamok, melyek nem követik a megkövetelt korrekciós pályát, a stabilitási és konvergencia-programok éves frissítésekor kötelesek magyarázatot szolgáltatni az eltérésre. A Bizottság politikai tanácsadást nyújt annak érdekében, hogy ösztönözze a tagállamokat korrekciós pályájuk tartására. Az Alkotmány hatálybalépésével a politikai tanácsadást, az Alkotmány értelmében, korai figyelmeztetések váltják majd fel.

2.3. A szerkezeti reformok figyelembevétele

A Tanács egyetért azzal, hogy a Paktum növekedés-orientált jellegének fokozása érdekében a középtávú célkitűzések eléréséhez vezető korrekciós pálya meghatározásakor azon országok esetében, amelyek még nem érték el ezt a célt, figyelembe kell venni a szerkezeti reformokat, valamint azzal, hogy a középtávú célkitűzéseket már elért országok esetében megengedhető az ezektől való átmeneti eltérés — egyértelműen leszögezve egyúttal, hogy a GDP-arányos költségvetési hiány 3%-os referenciaértéken belül tartásának szavatolásához biztonsági többletet kell biztosítani, és hogy a költségvetés helyzetének az elvárások szerint a program időtartama alatt vissza kell térnie a középtávú célkitűzésekhez.

Csak a jelentős, közvetlen hosszú távú költségmegtakarításokkal és növekedési lehetőséggel is járó, következésképp az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára ellenőrizhetően pozitív hatással bíró reformok vehetők figyelembe. A stabilitási és konvergencia-programok éves frissítése keretében e reformokról költségvetési szempontú részletes költség-haszon elemzést kell benyújtani.

Ezeket a javaslatokat a 1466/97 rendeletbe be kell építeni.

Ezen túlmenően a Tanács kiemeli, hogy a Növekedési és Stabilitási Paktum költségvetési céljainak tiszteletben tartása nem akadályozhatja az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát egyértelműen javító szerkezeti reformokat. A Tanács elismeri, hogy különleges figyelmet kell fordítani a több pilléren alapuló – és egy kötelező, teljes finanszírozású pillért magában foglaló – rendszer bevezetésére irányuló nyugdíjreformokra. Jóllehet ezek a reformok a bevezető időszakban az államháztartás rövid távú romlásával járnak, hosszú távon egyértelműen javítják az államháztartás helyzetét. A Tanács ezért egyetért azzal, hogy az ilyen reformokat megvalósító tagállamok eltérhetnek a középtávú célkitűzések felé vezető korrekciós pályától, vagy maguktól a középtávú célkitűzésektől. A középtávú célkitűzésektől való eltérésnek tükröznie kell az államilag irányított pillér reformjának nettó költségét, feltéve, hogy az eltérés csak átmeneti jellegű, és megmarad a referenciaértékhez adott megfelelő biztonsági tartalék.

3. A túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának javítása

A túlzott hiány esetén követendő eljárásnak továbbra is egyszerűnek, átláthatónak és méltányosnak kell lennie. Ugyanakkor az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy végrehajtásának javításában még vannak tartalékok.

Az eljárás alkalmazásának vezérelve a túlzott hiány gyors korrekciója.

A Tanács aláhúzza, hogy a túlzott hiány esetén követendő eljárás célja inkább a segítségnyújtás, mintsem a büntetés, következésképp a fokozott ellenőrzés, valamint egymás támogatásának és az egymásra gyakorolt nyomásnak a fokozása révén a tagállamok ösztönzése a költségvetési fegyelem folyamatos betartására. Ezen túlmenően a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásakor a politikai tévedéseket világosan el kell különíteni az előrejelzési tévedésektől. Ha mindazonáltal egy tagállam nem tenne eleget a túlzott hiány esetén követendő eljárás folyamán hozzá intézett ajánlásoknak, a Tanácsnak hatásköre van rendelkezésre álló szankciók hatékony foganatosítására.

3.1. Bizottsági jelentés készítése a 104. cikk (3) bekezdése alapján

A Szerződés 104. cikk (1) bekezdésében meghatározott túlzott költségvetési hiány elkerülése érdekében a Szerződés 104. cikk (3) bekezdésében a Bizottság által a bizottsági nyomon követés eredményeképp elkészített jelentések alkotják a Gazdasági és pénzügyi bizottság véleményének, a Bizottság ebből következő értékelésének, végezetül a túlzott hiány megállapításáról, illetve a hiány kiigazítására határidőket is felállító tanácsi ajánlásokról szóló tanácsi határozat alapját.

A Tanács és a Bizottság eltökéltek a GDP-hez viszonyított 3%-os és 60%-os referenciaértékeknek, mint rendre a tagállamok költségvetési helyzete és államadóssága alakulásának nyomon követését szolgáló sarokköveknek az egyértelmű fenntartására és védelmére. A Bizottság a Szerződés 104. cikkének (3) bekezdése alapján mindenkor jelentést készít. A Bizottság jelentésében megvizsgálja, hogy a Szerződés 104. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjaiban megállapított kivételek közül egyet vagy többet alkalmazni kell-e. A továbbiakban a Tanács javaslatot tesz a kivételek körének felülvizsgálatára vagy pontosítására.

A Szerződésben foglaltak értelmében a Bizottság jelentése figyelembe veszi, hogy az adott tagállam költségvetési hiánya meghaladja-e az állami beruházások kiadásait, valamint minden egyéb vonatkozó tényezőt, ideértve a tagállam középtávú gazdasági és költségvetési helyzetét is. A továbbiakban a Tanács javaslatot tesz a „minden egyéb vonatkozó tényező” fogalmának pontosítására.

3.2. A hiány referenciaértékének „kivételes és átmeneti” túllépése

A Szerződés 104. cikk (2) bekezdés a) pontja második francia bekezdése kivételről rendelkezik, ha a referenciaérték túllépése csak kivételes és átmeneti, és ha az arány a referenciaérték közelében marad.

Mivel a kivétel nyújtotta előny kihasználása érdekében az aránynak mindig a referenciaértékhez közelinek kell lennie, a 1467/97 rendelet meghatározza, mikor tekintendő a referenciaérték feletti, de ahhoz közeli túllépés kivételesnek és átmenetinek: kivételesnek tekintendő a túllépés akkor, ha olyan, az érintett tagállam által nem befolyásolható rendkívüli esemény eredménye, amely jelentős hatást gyakorol az államháztartás pénzügyi helyzetére, illetve ha súlyos gazdasági hanyatlás eredménye. átmeneti a túllépés akkor, ha a Bizottság költségvetési előrejelzése szerint a hiány jelentős mértékben a referenciaérték alá esik egy rendkívüli esemény végét vagy súlyos gazdasági hanyatlást követően.

A meghatározás szerint súlyos gazdasági hanyatlásnak jelenleg rendszerint a reál GDP legalább 2 %-os éves csökkenése számít. Ezen túlmenően, a reál GDP kevesebb mint 2 %-os éves csökkenése esetén a 1467/97 rendelet értelmében a Tanácsnak lehetősége van arra, hogy úgy határozzon, miszerint nem áll fenn túlzott hiány, különösen a hanyatlás váratlanságára vagy a múltbeli tendenciákhoz képest a termelés erős visszaesésére vonatkozó kiegészítő bizonyítékok fényében.

A Tanács úgy véli, hogy a „súlyos gazdasági hanyatlás” jelenlegi, a 1467/97 rendelet 2. cikke (2) bekezdésében megadott meghatározása túlságosan korlátozó. A Tanács úgy véli, a 1467/97 rendelet 2. cikke (2) és (3) bekezdése módosításra szorul annak érdekében, hogy mind a Bizottság, mind a Tanács számára lehetőség nyíljon arra, hogy — amikor értékelést végez, illetve határoz a túlzott hiány fennállásáról a Szerződés 104. cikk (3) és (6) bekezdésének megfelelően — kivételesnek tekinthesse azon referenciaérték-túllépést, amely negatív növekedési ráta, vagy a termelés erős visszaesése következtében lép fel olyan elhúzódó időszak során, mikor a potenciális növekedéshez képest nagyon lassú a növekedés.

3.3. „Valamennyi egyéb érdemleges tényező”

A Szerződés 104. cikke (3) bekezdése megkívánja, hogy a költségvetési fegyelem betartására vonatkozó kritériumok nem teljesítéséről szóló jelentés készítésekor a Bizottság „figyelembe veszi, hogy a költségvetési hiány meghaladja-e az állami beruházások kiadásait, valamint minden egyéb érdemleges tényezőt, beleértve a tagállam középtávú gazdasági és költségvetési helyzetét.” Egy kiegyensúlyozott, átfogó értékelésnek mindezen tényezőket tartalmaznia kell.

A Tanács hangsúlyozza, hogy a túlzott hiány fennállásáról szóló határozathoz vezető (a 104. cikk (4), (5) és (6) bekezdése szerinti) lépések során az „egyéb érdemleges tényezők” figyelembe vételéhez — mielőtt az egyéb érdemleges tényezőket mérlegelnék — teljes mértékben feltétel az az átfogó elv, miszerint a referenciaérték-túllépés átmeneti, a hiány pedig a referenciaértékhez közeli marad.

A Tanács úgy véli, hogy a figyelembe veendő „valamennyi egyéb érdemleges tényező”-keret tisztázásra szorul. A 104. cikk (3) bekezdésében említett bizottsági jelentésben megfelelően tükröztetni kell a középtávú gazdasági helyzet alakulását (különösen a potenciális növekedés, a fennálló ciklikus feltételek, illetve a politikáknak a lisszaboni menetrend összefüggésében történő végrehajtása, valamint a kutatás-fejlesztés és innováció elősegítéséhez kapcsolódó politikák végrehajtása vonatkozásában), továbbá a középtávú költségvetési helyzet alakulását (különösen a „kedvező időkben” megvalósított fiskális konszolidációs törekvések, az adósság-fenntarthatóság, a közberuházások és az átfogó államháztartási minőség vonatkozásában). Ezen túlmenően, kellő megfontolással kell kezelni minden egyéb tényezőt, amely az érintett tagállam véleménye szerint érdemleges a referenciaérték-túllépés átfogó, minőségi értelemben történő értékelése tekintetében. Ezen összefüggésben külön elbírálás alá esnek azon költségvetési erőfeszítések, amelyek a pénzügyi hozzájárulások növelésére, illetve magas szinten tartására irányulnak a nemzetközi szolidaritás előmozdítása és az európai politikai célok megvalósítása, nevezetesen Európa egyesítése érdekében, amennyiben az kedvezőtlenül befolyásolja egy tagállam növekedését és költségvetési terheit.

MELLÉKLETEK

A hiányra vonatkozó referenciaérték maastrichti meghatározásának újrafogalmazása — egyes költségvetési tételek kizárásával — nyilvánvalóan nem szükséges.

Amennyiben a Tanács — a 104. cikk (6) bekezdése alapján — úgy határoz, hogy egy adott tagállamban túlzott hiány áll fenn, úgy az „egyéb érdemleges tényezők” is megfontolás tárgyát képezik a 104. cikk további eljárási lépései során. Mindazonáltal nem vehetők figyelembe a 104. cikk (12) bekezdése szerint, vagyis a Tanács arra vonatkozó határozatában, hogy a tagállamban megtörtént-e a túlzott hiány kiigazítása.

Ezen javaslatokat a 1467/97 rendeletbe kell beépíteni.

3.4. A rendszerszerű nyugdíjreform figyelembevétele

A Tanács megállapodott abban, hogy alapos megfontolás tárgyává kell tenni az olyan referenciaérték közelében maradó túllépést, amely olyan nyugdíjreformok végrehajtását tükrözi, amelyek egy kötelező, teljességében finanszírozott pillért magukban foglaló sok-pillérű rendszert vezetnek be. Noha ezen reformok végrehajtása a költségvetési helyzet rövid távú romlásához vezet, az államháztartás hosszú távú fenntarthatósága nyilvánvalóan javul.

A Bizottság és a Tanács kellő megfontolással kezeli majd ezen reformok végrehajtását valamennyi, a túlzott hiány esetén követendő eljárás (EDP) keretében történő költségvetési értékelés során.

Különösen amikor a 104. cikk (12) bekezdése értelmében azt értékeli, hogy a túlzott hiány kiigazítása megtörtént-e, a Bizottság és a Tanács értékeli a túlzott hiány esetén követendő eljárás hiányszámadatainak alakulását, miközben figyelembe veszi az államilag irányított pillér reformjának nettó költségét is. A reform nettó költségét az első öt évre vonatkozóan veszik tekintetbe, azt követően, hogy a tagállam bevezette a kötelező, teljességében finanszírozott rendszert, illetve a 2004. évet követő öt évre vonatkozóan azon tagállamok esetében, amelyek már korábban bevezették ezt a rendszert. Ezen túlmenően, az öt év folyamán ez regresszív lesz, vagyis 100, 80, 60, 40, illetve 20 százalékot vesznek tekintetbe az államilag irányított pillér reformjának nettó költségére vonatkozóan.

3.5. Az adósság és a fenntarthatóság fokozott hangsúlya

A Szerződés rendelkezéseivel összhangban a Bizottságnak meg kell vizsgálnia a költségvetési fegyelem betartását mind a hiányra, mind az adósságra vonatkozó kritérium alapján. A Tanács megállapodott abban, hogy fokozott hangsúlyt kell fektetni az adósság és a fenntarthatóság kérdésére, és újlag megerősíti, hogy az államadósságot — megfelelő ütemben, a makrogazdasági feltételek figyelembevételével — a GDP 60 %-a alá kell csökkenteni. Minél magasabb a tagállamoknak a GDP-hez viszonyított adósságrátája, annál nagyobb erőfeszítéseket kell tenniük annak érdekében, hogy azt gyorsan csökkentsék.

A Tanács úgy ítéli meg, hogy az adósságfelügyeleti keretrendszert erősíteni kell minőségi értelemben az adósságráta tekintetében azon koncepció alkalmazásával, miszerint „az arány elegendő mértékben csökken, és kielégítő ütemben közelít a referenciaértékhez”, figyelembe véve a makrogazdasági feltételeket, valamint az adósságdinamikát, beleértve az elsődleges többletek megfelelő szintjének elérésére való törekvést, valamint az egyéb, a bruttó államadósság csökkentésére irányuló intézkedéseket és adósságkezelési stratégiákat is. A Tanács ajánlásokat dolgoz ki a stabilitási és konvergencia-programokról kiadott véleményeiben a referenciaértéket túllépett országok számára az adósságdinamikára vonatkozóan.

Ehhez a meglévő rendeletekben nem szükséges változtatásokat eszközölni.

3.6. Határidők meghosszabbítása hatékony fellépések és intézkedések megtétele érdekében

A Tanács úgy véli, hogy a túlzott hiány fennállását a 104. cikk (6) bekezdése szerint megállapító határozat elfogadásának határidejét a költségvetési bejelentést követő három hónapról hat hónapra kell meghosszabbítani. A Tanács továbbá úgy véli, a 104. cikk (7) bekezdése értelmében tett, a túlzott hiány kiigazítására vonatkozó ajánlást követő eredményes intézkedés megtételére meghatározott idő 4 hónapról 6 hónapra hosszabbítható annak érdekében, hogy a tagállam jobban illeszthesse fellépését nemzeti költségvetési eljárásához és fokozottabban tagolt intézkedéscsomagot alakíthasson ki. Ez lehetővé tenné a strukturális (szemben a főképp átmeneti) intézkedésekből álló kiigazító csomagok elfogadását. Ezen túlmenően, hosszabb határidőkkel lehetőség van a frissített bizottsági előrejelzés figyelembevételére, és ezáltal mód nyílik a megtett intézkedések és a határidők meghosszabbítását igazoló növekedési feltételek jelentős változásainak együttes értékelésére. Ugyanezen okból kifolyólag, a Tanács számára a 104. cikk (8) bekezdésében meghatározottakat követően a 104. cikk (9) bekezdésében foglaltak szerinti határozathozatalra megszabott egyhónapos határidőt ki kell terjeszteni két hónapra, a 104. cikk (9) bekezdése szerinti kéthónapos határidőt pedig négy hónapra.

Ezen javaslatokhoz szükség van a 1467/97 rendelet vonatkozó cikkeinek változtatására.

3.7. A túlzott hiány kiigazítására vonatkozó kezdeti határidő

A Tanács úgy véli, hogy a túlzott hiány kiigazítására vonatkozó határidőt rendszerint a megállapítását követő egyéves időszak végében, vagyis általában a fellépést követő második év végében kell meghatározni. A Tanács mindazonáltal megállapodott abban, hogy a túlzott hiány kiigazítására vonatkozó kezdeti határidő megállapításakor figyelembe veendő elemeket jobban meg kell határozni és azoknak tartalmazniuk kell különösen a 104. cikk (3) bekezdésében említett jelentésben foglalt valamennyi tényező átfogó értékelését.

Viszonyítási alapként a túlzott hiánnyal rendelkező országoknak a GDP 0,5%-át kell éves minimális költségvetési erőfeszítésként teljesíteniük, ciklikus hatásoktól megtisztítva, egyszeri intézkedésektől mentesen, és a túlzott hiány kiigazításának kezdeti határidejét e minimális költségvetési erőfeszítés figyelembevételével kell meghatározni. Ha ez az erőfeszítés elegendőnek tűnik a túlzott hiány kiigazítására a hiány megállapítását követő évben, a kezdeti határidőt nem szükséges azon évnél későbbre megadni.

MELLÉKLETEK

A Tanács azonban hozzájárul, hogy különleges körülmények esetén a túlzott hiány kiigazítására megszabott kezdeti határidőt egy évvel későbbi időpontra is meg lehessen határozni, azaz a hiány megállapítását követő második évre, amely általában a fellépését követő harmadik év. A különleges körülmények fennállásának megállapításakor figyelembe kell venni a 104. cikk (3) bekezdése szerinti jelentésben említett tényezők kiegyensúlyozott, átfogó értékelését.

A kezdeti határidőt a rendszerszerű nyugdíjreformok figyelembevételének sérelme nélkül, és az új és jövőbeli tagállamokra vonatkozó határidők sérelme nélkül állapítják meg.

3.8. A hiány kiigazítására megállapított határidők felülvizsgálata

A Tanács hozzájárul, hogy a túlzott hiány kiigazítására megszabott határidőket felül lehessen vizsgálni és meg lehessen hosszabbítani, amennyiben a túlzott hiány esetén követendő eljárás során váratlanul kedvezőtlen gazdasági események fordulnak elő, amelyek a költségvetésre jelentős és kedvezőtlen hatást gyakorolnak. Amennyiben az érintett tagállam a kezdeti ajánlásnak vagy figyelmeztetésnek megfelelően eredményes intézkedéseket fogantatosított, a Szerződés 104. cikkének (7) bekezdése szerinti ajánlás, illetve a 104. cikk (9) bekezdése szerinti felszólítás megismételhető és igénybe veendő. Ezt az 1467/97 rendeletben kell pontosan meghatározni.

A tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy az ajánlásokat követően eredményes intézkedéseket fogantatosítottak. Amennyiben az előző ajánlásra reagálva hatékony intézkedésekre került sor, és előre nem láthatóan növekedés lép fel, amely a túlzott hiány kiigazítására megszabott határidők felülvizsgálatát igazolja, az eljárás következő lépésére már nem kerül sor. A tanácsi ajánlásban foglalt növekedési előrejelzés az a referencia, amelyhez képest az előre nem látható növekedést értékelése megtörténik.